

4 Μαρτίου 2021

Οι ελαφριές αμαρτίες (Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης)

[Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Άγ. Νικόδημος Αγιορείτης](#) / [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#) / [Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#)

www.agiazoni.gr

Σταχυολόγηση και διασκευή κειμένου από τα “Πνευματικά Γυμνάσματα” του οσίου Νικοδήμου του Αγιορείτου

Ας σκεφτούμε τ' αμαρτήματα εκείνα που ονομάζουν μερικοί “ελαφριά”, και που δεν είναι βέβαια θανάσιμα, έχουν όμως κάποιο βάρος ενοχής. Σ' αυτά πέφτουμε άλλοτε από απροσεξία και άγνοια, άλλοτε από χαινότητα και ασθενική θέληση και άλλοτε συνειδητά, με απόλυτη γνώση και θέληση. Στην τελευταία περίπτωση υπάρχει το μεγαλύτερο βάρος ενοχής.

Ένα αμάρτημα θεωρείται ελαφρό, όταν συγκριθεί με μια θανάσιμη αμαρτία. Δεν είναι όμως ελαφρό, όταν το δούμε μεμονωμένο και καθεαυτό. Π.χ. Μια λίμνη λέγεται μικρή, όταν συγκριθεί με μια μεγάλη θάλασσα. Αλλ' αυτή καθεαυτή δεν είναι μικρή, γιατί περιέχει πολύ νερό. Έτσι και η ελαφριά αμαρτία μπροστά σε μια θανάσιμη αμαρτία φαίνεται μικρή.

Αλλά και αυτή μόνη της είναι ένα μεγάλο κακό. Επειδή και η μικρή αμαρτία και η μεγάλη είναι εξίσου παράβαση του θείου νόμου, όπως αναφέρει ο ευαγγελιστής Ιωάννης: «Πας ο ποιών την αμαρτίαν και την ανομίαν ποιεί, και η αμαρτία εστίν ανομία» (Α΄ Ιω. 3, 4). Και επειδή, κατά τον αδελφόθεο Ιάκωβο, όποιος τηρήσει όλο το νόμο, σφάλει όμως σ' ένα μόνο, γίνεται παραβάτης όλου του νόμου: «Όστις όλον τον νόμον τηρήση πταίση δε εν ενί, γέγονε πάντων ένοχος» (Ιακ. 2, 10).

Λοιπόν, αγαπητοί μου, πως μπορούμε να θεωρούμε μικρά τα συνηθισμένα αμαρτήματά μας, όπως είναι τα «αθώα» ψέματα, ο θυμός, η ανευλάβεια στην

εκκλησία, η λύπη και η μικροζήλεια για τα καλά του διπλανού μας, η αργολογία, τα πολλά αστεία και γέλια και πειράγματα, ο χορτασμός της κοιλιάς, ο στολισμός του σώματος και τόσα άλλα; Πως είναι δυνατό να λογαριάζουμε σαν μικρά αυτά τα αμαρτήματα, που θα τρομάζαμε αν γνωρίζαμε όλο το βάρος τους; Ας μη νομίζουμε ότι μ' αυτά δεν εναντιωνόμαστε στο θέλημα του Θεού και δεν χάνουμε τη θεία δόξα της βασιλείας των ουρανών.

Βρισκόμαστε σε πλάνη αν πιστεύουμε, π.χ., ότι το συγγνωστό αμάρτημα της αργολογίας δεν κακοφαίνεται στο Θεό, τη στιγμή που είναι σαφής ο λόγος Του: «Λέγω δε υμίν ότι παν ρήμα αργόν ο εάν λαλήσωσιν οι άνθρωποι, αποδώσουσι περί αυτού λόγον εν ημέρα κρίσεως· εκ γαρ των λόγων σου δικαιωθήση και εκ των λόγων σου καταδικασθήση» (Ματθ. 12, 36).

Πως μπορούμε ακόμα να πούμε, ότι δεν εναντιωνόμαστε στο θείο θέλημα με τα άτακτα γέλια μας, τη στιγμή που ο ίδιος ο Κύριος όχι μόνο δεν γέλασε ποτέ σαν άνθρωπος, αλλά και τέσσερις φορές έκλαψε και με το στόμα Του μας προειδοποίησε «ουαί υμίν οι γελώντες νυν, ότι πενθήσετε και κλαύσετε;» (Λουκ. 6, 25). Ο Μέγας Βασίλειος μάλιστα όρισε και κανόνα αφορισμού μιας εβδομάδας για το μοναχό η τη μοναχή που θα γελάσει η θα πει άπρεπα και αστεία λόγια: «Ει τις ευτράπελα φθέγγεται η γέλωτα απρεπή, αφοριζέσθω εβδομάδα μίαν» (Εν τοις Επιτιμ. των κανονικών).

Πως μπορούμε να πούμε ότι δεν είναι αντίθετα στο θέλημα του Θεού τα ψέματα και τα φαγοπότια, τη στιγμή που ο Κύριος προειδοποιεί ότι θ' αφανίσει όλους τους ψεύτες - «απολείς πάντας τους λαλούντας το ψεύδος» (Ψαλμ. 5, 7) - και καταριέται τους χορτασμένους - «ουαί υμίν οι εμπεπλησμένοι, ότι πεινάσετε;» (Λουκ. 6, 25).

Και για να μιλήσουμε γενικά, πως μπορούμε να ισχυριστούμε πως τα μικρά αμαρτήματα δεν μας αφαιρούν την αρετή και τη Θεία Χάρη, όταν το Άγιο Πνεύμα λέει αλληγορικά με το στόμα του Εκκλησιαστή «μυίαι θανατούσαι σαπριούσι σκευασίαν ελαίου ηδύσματος;» (10, 1). Κι αυτό οι Πατέρες το ερμηνεύουν έτσι: Οι μύγες, όταν πετάνε πάνω από ένα αρωματικό μύρο χωρίς να σταματάνε πάνω του, δεν το αλλοιώνουν. Όταν όμως σταθούν και πέσουν μέσα και ψοφήσουν, το βρωμίζουν και χαλάνε την ευωδία του. Έτσι και οι μικρές αμαρτίες, όταν δεν σταματάνε πολύ σε μια ευλαβική κι ενάρετη ψυχή, δεν της προξενούν τόσο μεγάλη ζημιά. Όταν όμως σταθούν πολύ, τότε η ψυχή αρχίζει να κλίνει με τη θέλησή της σ' αυτές, οπότε της αφαιρούν την καθαρότητα της αρετής και την ευωδία της Θείας Χάριτος, και την εμποδίζουν να φτάσει στην τελειότητα. Τα αμαρτήματα αυτά κάνουν βδελυκτή την ψυχή στο Θεό. Γιατί αν μόνο μια σκέψη αδικίας είναι βδελυκτή και μισητή στο Θεό - «βδέλυγμα Κυρίω λογισμός άδικος» (Παρ. 15, 26) -

κι αν μόνο οι κακοί λογισμοί χωρίζουν την ψυχή από το Θεό - «σκολιοί λογισμοί χωρίζουσιν από Θεού» (Σοφ. Σπολ. 1, 3) - πόσο μάλλον χωρίζεται από την αγάπη του Θεού η ταλαίπωρη ψυχή που αμαρτάνει;

Πρέπει λοιπόν ν' αποφεύγουμε και τις αμαρτίες που θεωρούνται μικρές. Γιατί θέλοντας από τη μια μεριά να ευαρεστήσουμε το Θεό, και πέφτοντας από την άλλη στα «ελαφρά» αυτά αμαρτήματα, που είναι τόσο μισητά στο Θεό, είναι σαν να θέλουμε να ενώσουμε τον ουρανό με τον άδη, το σκοτάδι με το φως, τη φωτιά με το νερό και την αγιότητα με την κακία. Οι αμαρτίες αυτές, όσο μικρές κι αν φαίνονται, έχουν σοβαρή βαρύτητα, αφού προσβάλλουν τον άγιο Θεό. Γιατί και το μεγαλύτερο κακό που αναφέρεται στα κτίσματα, είναι ασύγκριτα μικρότερο από εκείνο που αναφέρεται στον Κτίστη.

Ας ντραπούμε λοιπόν, που δεχθήκαμε στην καρδιά μας χωρίς αντίρρηση όσα δεν θέλει ο Θεός. Ας αποστραφούμε χίλιες φορές την ολιγωρία που δείξαμε ως τώρα στην εφαρμογή των εντολών Του, και ας αποφασίσουμε όχι μόνο να μην κάνουμε τέτοια μικρά αμαρτήματα, αλλά να βγάλουμε τελείως από την καρδιά μας κάθε κλίση σ' αυτά. Κι αν πέσουμε καμιά φορά, από ασθένεια της φύσεως και της θελήσεώς μας, να μην αφήσουμε την καρδιά μας να τ' αγαπήσει, αλλά γρήγορα να τα μισήσουμε, να μετανοήσουμε, να εξομολογηθούμε και να παρακαλέσουμε το Θεό να μας δυναμώσει με τη χάρη Του για να μην ξαναπέσουμε.

Ας σκεφτούμε τώρα το πλήθος των κακών που προξενούν στην ψυχή μας οι «ελαφριές» αμαρτίες. Όπως μια αρρώστια, έστω και ασήμαντη, εξασθενίζει το σώμα, έτσι και οι μικρές αμαρτίες εξασθενίζουν την ψυχή και της αφαιρούν κάτι από την προθυμία της για το καλό. Κάθε αμαρτία, όσο μικρή κι αν φαίνεται, μας χωρίζει από το Χριστό, όπως αναφέρει και ο προφήτης: «Τα αμαρτήματα υμών διιστώσιν αναμέσον υμών και αναμέσον του Θεού» (Ησ. 59, 2). Ακόμα και το μικρό, το συγγνωστό αμάρτημα ψυχραίνει την αγάπη, νεκρώνει την ευλάβεια, ξηραίνει την κατάνυξη, στεγνώνει τα δάκρυα, μαραίνει τη μετάνοια και δεν αφήνει τη Χάρη του Θεού να μας επισκεφθεί. Το μεγαλύτερο όμως κακό είναι, ότι από τα μικρά αυτά αμαρτήματα θα προχωρήσουμε γρήγορα και στα μεγάλα, στα θανάσιμα, που καταστρέφουν τελείως τον ταλαίπωρο άνθρωπο. Πρώτο, γιατί αδυνατίζουν τις καλές έξεις της ψυχής· δεύτερο, γιατί εμποδίζουν την ενίσχυση και ενδυνάμωσή μας από το Θεό· και τρίτο, γιατί συνηθίζουν τη θέλησή μας να κλίνει εύκολα στο κακό.

Ας δούμε τώρα, πως από τα μικρά αμαρτήματα περνάει κανείς στα μεγάλα.

Μικρό μας φαίνεται, π.χ., να κοιτάξουμε απρόσεκτα ένα όμορφο πρόσωπο. Ας μετρήσουμε όμως τις αμαρτίες, που γεννιούνται απ' αυτό. Η παρατήρηση της

ομορφιάς του προσώπου εκείνου γέννησε την προσβολή· η προσβολή τον ηδονικό συνδυασμό· ο συνδυασμός τη συγκατάθεση· η συγκατάθεση την πτώση· η πτώση τη συνήθεια· η συνήθεια την έξη· η έξη την ανάγκη· η ανάγκη την απελπισία· η απελπισία την κόλαση! Βλέπεις, απ' αυτό μονάχα το παράδειγμα, τι μακριά αλυσίδα αμαρτιών γεννούν εκείνα, που εσύ ονομάζεις ελαφρά αμαρτήματα; Γιατί όποιος δεν υπολογίζει τα μικρά, πέφτει και στα μεγάλα, όπως λέει το Άγιο Πνεύμα στη Σοφία Σειράχ: «Ο εξουθενών τα ολίγα κατά μικρόν πεσεΐται» (19, 1).

Πηγή: agiazoni.gr